

2. Коваленко О. Концептуальні зміни у викладанні іноземних мов у контексті трансформації іншомовної освіти // *Іноземні мови в навчальних закладах. – Педагогічна преса, 2003.*
3. Корнеева Л.И. Современные интерактивные методы обучения в системе повышения квалификации руководящих кадров в Германии: зарубежный опыт // *Университетское управление: практика и анализ. - 2004. - № 4(32). - С. 78-83.*
4. Остапчук О. Шляхи підвищення інноваційного потенціалу методичної роботи // *Шлях освіти. – 2002. - №2. – С. 9-15.*
5. Пометун О., Пирожниченко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання.-К.: Видавництво А.С.К., - 2004.- С. 7, 11, 19.
6. Сучасні освітні технології у вищій школі: Матеріали міжнар. наук.-метод. конф. (Київ, 1-2 листопада 2007 року): Тези доповідей: У 2 ч. - Ч. 2 / Відп ред. А.А. Мазаракі. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. - 259
7. Silberman M. *Active Strategies. 101 Strategies to Teach Active Learning.* – Boston, London etc., 1996. – P.2 – 3.

Анотація

В статтю раскриваються вопросы целесообразности использования мультимедийных способов обучения на занятиях разного типа (лекционные, семинарские, практические и лабораторные). Проводится анализ усвоения студентами материала. Даются практические рекомендации касательно подготовки (в особенности работы с программами) и проведения лекционных и практических занятий с использованием мультимедиа (видео, электронных учебников).

УДК 373.5.016:78

Горбенко С.С.

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНА І ТРАДИЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ МУЗИЧНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ: ПОРІВНЯННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ

В статтє освещаются требования к личностно ориентированным технологиям музыкального обучения учащихся, раскрываются их принципы, предлагается сравнительная характеристика личностно ориентированной и традиционной технологий музыкального обучения.

В умовах безперервно змінюваного суспільства актуальними є питання: для чого, чому і як учити сучасну дитину. В даному сенсі початок ХХІ століття є, певною мірою, переломним етапом у розвитку освіти. Це стосується, перш за все, технологій навчання, які стають все більш наукоємкими і базуються на значних фундаментальних закономірностях формування особистості, тому для практичної реалізації цих технологій необхідно володіти сучасними теоретичними знаннями і вміти примінити їх для вирішення прикладних завдань.

Сучасна педагогічна наука багато уваги приділяє особистісній орієнтації освіти яка є визнаною, як на державному, так і загальносвітовому рівнях та стосується всіх її структурних компонентів. Спрямованість школи на засвоєння готових знань під диктовку вчителя та їх репродукування в процесі навчання не відповідає сучасним завданням розвитку особистості. Все це стосується і музичної освіти учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Для проектування та реалізації в практичній діяльності особистісно орієнтованих технологій музичного навчання і виховання (ці поняття є нероздільні) надзвичайно важливим є виконання низки вимог:

- особистісно орієнтоване музичне навчання і виховання має забезпечити музичний розвиток та саморозвиток особистості учня виходячи з його індивідуальних особливостей як суб'єкта пізнання;
- процес особистісно орієнтованого навчання і виховання повинен надавати кожному учневі, спираючись на його музичні здібності, нахили, інтереси, ціннісні орієнтації і суб'єктивний досвід, можливість реалізувати себе в музично-пізнавальній діяльності;
- зміст музичної освіти, засоби і методи його реалізації добирають і організують так, щоб учень міг виявити вибірковість до того чи іншого виду музичної діяльності чи форми навчання;
- музичний навчально-виховний матеріал повинен бути різноманітним за характером і стилем, та виявляти зміст об'єктивного досвіду учня як знанневого, так і емоційно-чуттєвого;
- активне стимулювання самоцінної музичної діяльності має забезпечувати учневі можливість самоосвіти, саморозвитку, самовиявлення;
- створення можливості самостійного вибору й використання найзначущіших для учнів музичних творів та способів організації їх музичної діяльності;
- надання учневі свободи вибору засобів реалізації своїх музичних умінь, навичок і бажань;
- використання нетрадиційних методів музичного навчання і виховання;
- створення умов для творчості як у індивідуальній, так і в колективній формах музичної діяльності;
- організація музичних занять на основі діалогу, імітаційно-рольових ігор, інсценізації музичного матеріалу, дискусій, творчих завдань.

На наш погляд, особистісно орієнтована музично-освітня технологія функціонує на основі ряду принципів:

1. визнання та усвідомлення індивідуальності учня, його самоцінності та неповторності, сукупності психічних, культурологічних і суто музичних рис; забезпечення його музичного розвитку та саморозвитку;
2. диференціації учнів на основі природовідповідності та особистісних відмінностей, пов'язаних із музичним досвідом, інтересами і здібностями кожної дитини, а також диференціації навчання (обсяг і складність навчального матеріалу на уроках, методи і прийоми, що їх застосовує вчитель, особливості спілкування й педагогічна оцінка);
3. реалізації себе у всіх видах музичної діяльності в залежності від музично-ціннісних орієнтацій, творчих здібностей та музичних уподобань учня;

ЄДНІСТЬ НАВЧАННЯ І НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ – ГОЛОВНИЙ ПРИНЦИП УНІВЕРСИТЕТУ

4. гуманізації змісту музичного навчання і виховання;
5. історизму, що передбачає аналіз і включення до навчально-виховного процесу елементів історії музично-педагогічної думки, освіти, творчості, компаративістського та ціннісного підходів;
6. системності, що вимагає розгляду музично-освітнього процесу як цілісної системи послідовного набуття музичних знань, умінь і навичок;
7. науковості, який спирається на закономірний зв'язок музичної педагогіки із філософією, фізіологією, психологією, загальною педагогікою, мистецтвознавством, педагогічною творчістю та ін.
8. варіативності, що сприяє організації музично-освітнього процесу на основі різноманітності музичного матеріалу, змісту, форм і методів роботи, вибір яких повинен здійснювати учитель музики з урахуванням поставленої мети та педагогічної підтримки кожної дитини.

Якщо скласти порівняльну таблицю змісту особистісно орієнтованої та традиційної технології музичного навчання і виховання, то вона матиме наступний вигляд:

Параметри	Особистісно орієнтована технологія	Традиційна технологія
1	2	3
1.Методологія музичної освіти	У центрі музично-освітнього процесу є учень. Між учителем і учнем встановлюються суб'єкт ~ суб'єктні стосунки. Стимулюються співробітництво, педагогічна підтримка, взаємоповага, відбувається орієнтація на мотивацію, що ґрунтується на радості пізнання, переживання, успіху.	У центрі процесу навчання і виховання є вчитель музики. Учень є об'єктом цього процесу. Навчання базується на принципах змагання. Технологія зорієнтована на зовнішню мотивацію з відчутними елементами примушення.
2. Мета	Сформувані в дитині основи музичної культури, навички сприйняття музики, сприяти саморозвитку, самовдосконаленню.	Повідомити учням програмову інформацію, дати певні музичні знання, прививати необхідні уміння і навички.
3. Зміст	Засіб досягнення мети. Визначається на внутрішньо-предметному та між предметному рівнях і спрямований на розвиток інтересів і здібностей учня.	Є кінцевою метою навчання. Мало окреслений обсяг визначається суто по тому матеріалу який дав учитель.
4. Методика	Музично-виховний процес здійснюється на основі творчих методів, спрямований на колективну та індивідуальну діяльність і творчий розвиток особистості.	Методика зорієнтована на відтворення завченого або скопійованого змісту. Зорієнтована на учня із середніми здібностями.

Отже, за таких умов педагогічна організація процесу музичного навчання і виховання може бути викладена у наступній технологічній послідовності:

- аналіз особистого емоційного стану, вражень, почуттів одержаних при сприйнятті музичного твору;
- пошук моментів невідповідності, дисонансу, напруги, викликаного протиріччям художнього змісту. Цей процес носить різносторонній характер, бо одночасно з усвідомленням художньо-значущих аспектів, відбувається їх співставлення із особистими ціннісно-смісловими позиціями;
- усвідомлення авторської ідеї музичного твору, ролі епохи, культури нації у розкритті конкретної художньої образності;
- ціннісно-смісловий аналіз одержаного музично-художнього досвіду.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондаревская Е.В. *Смыслы и стратегии личностно ориентированного воспитания*/ Е.В. Бондаревская // Педагогика. – 2001. -№ 7.
2. Кузнецов М.Е. *Педагогические основы личностно ориентированного образовательного процесса в школе*/ М.Е. Кузнецов. – Новокузнецк, 2000.
3. Малихіна О. *Особистісно зорієнтована модель навчання та її аксіологічна сутність*/ О. Малихіна // Рідна школа. – 2002. - № 10.
4. Норкіна О.Ф. *Гуманістично-зорієнтовані технології навчання у загальноосвітній школі України (кінець ХХ - початок ХХІ): Монографія* / О.Ф. Норкіна. – К.: Київський університет, 2006.
5. *Освітні технології: Навч.-метод. посібник* / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001.